

загальною жорсткістю 0,22-1,60 м²-екв./л. Підземні води тортонського водоносного горизонту типу "Бабанівського фонтану" розповсюджені на значній площі району в селах Бабанівка, Ботієво, Новотроїцьке, Гомовка і далеко на захід до Молочного лиману. Запаси цієї води складають 19,4 тис. м³/добу. Ця вода за співвідношенням у ній основних іонів близька до мінеральних вод Єсентуки № 4, 17 і відрізняється від них значно меншою мінералізацією.

На території знаходяться лікувальні грязі Молочного, Олександрійського, Демугельського і Ботієвського лиманів.

Дослідження, проведені Бердянською хімлабораторією гідрогеологічної режимно-експлуатаційної станції показало, що грязі в с. Строганівка характеризуються доброю в'язкістю, повною відсутністю неприємного запаху, високою клейкістю. Застосовуються грязі при наявності захворювання на псоріаз. Їхнім аналогом є лише грязі Мертвого моря (Ізраїль). Наявність грязей дає змогу в перспективі будувати бази відпочинку і санаторно-курортні установи.

Тому, в селі Строганівка функціонує унікальний дерматологічний диспансер, що немає аналогів в Україні. Тут лікують псоріаз за допомогою таласотерапії природними засобами: грязями в сукупності з морською водою і сонячним світлом.

Окрім рекреаційних ресурсів, здатних розвивати рекреацію в Приазовському районі, має вигідне економіко-географічне розташування: через територію району проходить автодорога міждержавного значення Ростов – Одеса – Рені, адміністративний центр району – селище Приазовське розташоване у 137 км від обласного центру м. Запоріжжя та у 26 км від залізничної станції Мелітополь.

Але описані природно-рекреаційні ресурси, в зв'язку зі слабо розвиненою інфраструктурою та дефіцитом інформованості про ресурсний потенціал Приазовського району Запорізької області наразі недоступні широкому загалу.

У перспективі необхідно приділити увагу розвитку курортів в межах Приазовського району Запорізької області. Для цього необхідно залучити інвестиції. Підтвердженням того, що місцева влада має серйозні наміри щодо залучення інвестицій в соціальні проекти, є затвердження рішення районної ради "Стратегія розвитку Приазовського району", яке ґрунтується на засадах партнерських відносин з підприємцями – потенційними інвесторами.

ТУРИСТИЧНІ РЕГІОНИ ПОЛЬЩІ

ОЛЬГА ЖДАНОВА, ЛЕВАН АПРІЛАШВІЛІ

Львівський державний інститут фізичної культури

Для вивчення розвитку туристичної діяльності в країнах, проведення наукових досліджень з проблем туризму проводиться розподіл їх територій на туристичні регіони. Цей розподіл враховує природні особливості, ступінь розвитку туристичного господарства та інші характеристики.

Метою проведеного аналізу було вивчення туристичних регіонів одного із найближчих сусідів України – Польщі.

В ході аналізу використано праці польських фахівців: Mileskiej M.J, Lijewskiego, B. Mikulowskiego, S. Wyrzykowskiego [1-4]. Названі автори виділяють сім великих туристичних регіонів, які відповідають головним типам географічних ландшафтів краю, а в їх межах виділяють ще 44 туристичних під регіони, підкреслюючи їх індивідуальність та оригінальність для розвитку туристичної індустрії.

В статті подано узагальнену характеристику туристичних регіонів Польщі.

Region wybrzeża прилягає безпосереднє до Балтійського моря. Найважливішими характерними рисами регіону є широкі піщані пляжі, оточені валами та лісовими смугами. Регіон не є однорідним, морське узбережжя змінюється озерами, затоками, заливами. Природна атракційність регіону є причиною утворення тут двох народних парків (Woliński і Słowiński) та декількох ландшафтних парків.

Узбережний регіон приймає найбільшу кількість туристів, має найбільшу у Польщі кількість місць в готелях. Найбільші міста – курорти у регіоні: Kołobrzeg, Świnoujście і Sopot.

Другим великим туристичним регіоном Польщі є регіон Pojezierza Pomorskiego. Цей туристський регіон територією та своєю назвою співпадає з регіоном фізично-географічним. Особливістю регіону є гірські хребти, які переходять у вищу гірську вершину північної Польщі - Wieżycę (329 м над рівнем моря), багато чисельні озера, піщані рівнини, які перетинають пасма лісів. Ліси в цьому регіоні займають 35% території, цей показник є найбільшим у туристичних регіонах Польщі. Використання регіону для цілей туризму є дуже не рівномірним: добре використовується східна частина, слабо – середня і західна. Туристів приваблює в регіоні можливість збирання грибів, рибальство, полювання.

Третій туристичний регіон Польщі - Pojezierze Mazurskie, який включає декілька фізично-географічних регіонів. Для регіону характерні після льодовикові ландшафти, озера, велика кількість річок, лісів. В регіоні знаходяться найбільші озера Польщі - Śniardwa і Munny, а також найглибше озеро країни - Hańcza (108 м). Є тут також дві водні артерії, які приваблюють туристів, це канали: Elbląski та Augustowski. Тут знаходяться місця, пов'язані із славетною історією Польщі, значна кількість замків та костелів. Тут популярні водні види туризму, а також пішохідний, пов'язаний із перебуванням у лісах. Туристичне використання регіону є рівномірним, однак відрізняється сезонністю.

Четвертим туристичним регіоном фахівці називають Pojezierze Wielkopolskie. Цей регіон є менш різноманітним, узгір'я не перевищують тут 200 м над рівнем моря, менше озер. Однак цей регіон має історичні пам'ятки. Саме тут знаходиться «колицка» Польської державності, велика кількість замків, палаців, побудованих у сиву давнину. В туристичному відношенні краще засвоєні західна та східна частини регіону.

П'ятим туристичним регіоном країни є Wyżyna Małopolska, до якого входять: Góry Świętokrzyskie і Jura Krakowsko-Częstochowska. Для регіону характерні гіпсові та карстові ландшафти юрського періоду, найдавніші геологічні гірські пасма. Тут організовано два народних парки – Świętokrzyski та Ojcowski. В регіоні значна кількість сакральних та світських споруд, побудованих в різні історичні періоди. Тут, в Кракові, Ченстохові та інших містах, в XIX столітті почали розвиватися польські народні промисли. Туристське використання регіону є не рівномірним.

Шостим є туристичний Region Sudetów. Тут знаходяться найстарші у Польщі гірські хребти різної геологічної будови. Важливими характеристиками регіону є гірські ландшафти і кліматичні умови, які роблять Судети місцем активного розвитку зимового гірськолижного туризму. В Судетах значна кількість теплих мінеральних джерел, які дали початок розвитку місцевих курортів. Тут також значна кількість світських та сакральних будов, добре розвинута туристична інфраструктура: багато чисельні пансіонати і готелі, гірські притулки, гірськолижні витяги. Цей регіон приймає значну кількість туристів.

Сьомим є Region Karpat, до якого входить фрагмент Карпатських гір, що знаходиться в границях Польщі. Найвища частина польських Карпат – Татри, має типово альпійські, різної висоти гірські ландшафти. Значна частина регіону вкрита лісами, а у долинах річок є багато чисельні мінеральні джерела, які спричинили розвиток лікувального туризму – курортології. Тут організовано також шість народних парків: Babiogórski, Gorczański, Tatrztański, Pieniński, Mazurski і Bieszczadzki та кілька ландшафтних парків. Регіон приваблює туристів народною культурою і фольклором, світськими і сакральними архітектурними пам'ятками.

Туризм по різному розвинутий у різних частинах регіону, однак саме цей регіон однаково масово відвідується туристами, як влітку так і взимку. Стосується це, в першу чергу, Zakopanego і Wisły.

Вище названі регіонів у фаховій літературі називають головними туристичними регіонами. Окрім них зазначається важливість для розвитку туризму регіонів: Warszawy і Łodzi, Wrocławia і Lublina та ін.

Література:

1. Mileska M.J., *Regiony turystyczne Polski. Stan obecny i potencjalne warunki rozwoju. Prace Geograficzne nr 43, Warszawa 1963.*

2. Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., *Geografia turystyki Polski, PWE, Warszawa 1985.*

3. Liszewski S., *Klasyfikacja i typologia osadnictwa turystycznego — założenia teoretyczne, Rocznik CPBP 08.06., Instytut Turystyki, Warszawa 1989.*

4. Liszewski S., *Przestrzeń turystyczna, Turyzm, t. 5, z. 2, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1995.*